

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2014. november

HÍREK

Határokon átívelő ökoturisztikai fejlesztések

A Magyarország-Horvátország IPA - Határon Átnyúló Együttműködési Program (2007-2013) Two rivers and one hill című pályázata keretében ökoturisztikai, környezeti nevelési infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztést hajtott végre a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság horvátországi partnereivel közösen. A 2014 novemberében záruló fejlesztésnek köszönhetően a nemzeti park igazgatóság bővítette és fejlesztette kínálatát, hogy jobban megfeleljen a modern turizmus és az iskoláskorú korosztály elvárásainak.

Az ökoturisztikai fejlesztések a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a horvátországi Zeleni Osijek civil szervezet, valamint a Papuk Natúrpark együttműködésében zajlottak, összesen 1.021.266 euro értékben. A projekt keretében a magyarországi területeken 345.553 euro értékű fejlesztés valósult meg.

Vízváron környezeti nevelési foglalkozásoknak otthont adó oktatóközpont létesült, az ott korábban meglévő épület átalakítását, felújítását követően. Az oktatóközpontban távcsövek, spektív és lessátor áll az új madarász- és fotós programok résztvevőinek rendelkezésére, az oktatótermi foglalkozásokat projektor, vászon, laptop segíti ezentúl.

A drávaszentesi Dráva Kapu Bemutatóközpontban többek között idegenforgalmi infrastruktúra-fejlesztés történt. Létesült egy madárrepatrió, ahol lehetőség nyílik sérült, beteg madarak helyben való gyógyítására, másrészt a vendégek közelebről megismerhetik az egyes madárfajokat. A foglalkozásokat és a munkát spektív, távcsövek, sörpadok, továbbá projektor, vászon, laptop és fénymásoló segítik. Két kültéri foglalkoztatót helyeztünk el a bemutatóközpontban, valamint egy játszótér is létesült. Felújítottuk a környező területek élővilágát bemutató, 5 táblából álló tanösvényt, valamint webkamerát helyeztünk el, mely egy gólyafészekből ad élő közvetítést költési és fiókanevelési időszakban.

A fejlesztés keretében felújítottuk a Szentborbási Oktatási Központ melléképületét a vízitúrázók kényelme érdekében. Emellett padokkal, asztalokkal, esővédőkkel bővült ki a drávai vízitúra táborhelyek infrastruktúrája, valamint Drávaszabolcson elkészült egy új tanösvény.

Béda-Karapancsán a Boki-Duna halászati bemutatóhely tradicionális halászati eszközöket és módszereket bemutató létesítménye egészült ki új elemekkel, információs táblákkal. A kölkedi Fehér Gólya Múzeum mellett padok és asztalok, valamint időjárásálló interaktív foglalkoztatók szolgálják mostantól a szabadtéri környezeti nevelési foglalkozásokat. A madarak, valamint a természet megfigyelése, tanulmányozása céljából ide is spektív, távcső, valamint lessátor került beszerzésre. Ezen eszközök a madarak életnek megismerését segítő új interaktív eszközökkel kiegészítve tartalmaz, új madárismereti programok megvalósítását segítik elő. Az ökoturisztikai fejlesztések érintik a kerékpáros- és víziturizmust: túrakenek és kerékpárok, továbbá a szállításukat szolgáló mikrobusz és utánfutó beszerzésével.

Az érintett helyszíneken, a Dráva és a Duna mentén egyaránt, háromnyelvű információs táblákat helyeztünk ki, melyek a természeti értékek mellett a területre egykor jellemző gazdálkodási formákat is bemutatják.

Felgyorsul a mederkostrás a Rezéti-Dunán

Fontos szakaszához érkezett a Rezéti-Duna élőhelyrevitalizációs kotrása. A Duna-Dráva Nemzeti Park leghosszabb, mintegy 12 km-es mellékágának a kotrása 2014. szeptember 6-án indult el. A beavatkozást az tette szükségessé, hogy az elmúlt évtizedekben a mellékág felső, 3 km hosszú szakaszán olyan mértékűvé vált a feltöltődés, hogy az már a mellékág elzáródásával fenyegetett. A legnagyobb mértékű szedimentáció az úgynevezett Senki-szigetnél képződött gázlónál volt tapasztalható, itt több mint 2 méter vastag homokot kell eltávolítani a tervezett új mederfenék szintjének eléréséhez. A gázló megszüntetése a napokban fejeződik be, ez lehetővé teszi majd új gépek beállítását és a kotrás ütemének felgyorsítását is.

Szürkemarha termékek

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Zöld Boltjában ismét vásárolható szürkemarha kolbász (csípős és csemege). Kiszérelés: kb. 40-50 dkg, ára: 3200,-Ft/kg.

A nyitvatartási időről és az üzletben kapható termékekről a következő telefonszámon lehet tájékoztatást kérni: 30/846-0280.

Igazgatóságunk 900 hektár természetvédelmi oltalom alatt álló gyepterület kezelését végzi magyar szürke szarvasmarha, racka- és ciktajuhok legeltetéses állattartásával. A szaporulat felnevelésével javítani tudjuk az állatállomány genetikai értékét, újabb gyepterületek természetvédelmi kezelését tudjuk megoldani, valamint a hús feldolgozatásával vegyszermentes élelmiszert tudunk a fogyasztókhöz eljuttatni. A szarvasmarhák takarmányozása nyáron legelőn, télen a védett rétekről betakarított szénával történik, ebből eredően teljesen természetes körülmények között nevelődött jószágok húsa kerül feldolgozásra Szomor Dezső szürkemarha tenyésztő, ökogazdálkodó dömsödi húsüzemében. A húsüzem a szürkemarha feldolgozását kizárólag adalékmentes fűszerekkel végzi, a termékek a természetes körülményeket tanúsító nemzeti parki védjegyet, valamint a fajta-azonosításhoz szükséges ENAR számot viselik (ENAR=Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer). A fajta-azonosító védjegyet kidolgozó Magyar Szürkemarhát Tenyésztők Egyesülete minden jószág vágásához az ENAR szám feltüntetésével igazolást állít ki a tenyésztő részére, mely ENAR szám kötelezően szerepel a terméken, így a fogyasztó az ENAR-honlapon megbizonyosodhat a hús eredetéről.

További információ honlapunkon található: <http://www.ddnp.hu/szurkemarha>

40 éve védett a Barcsi Borókás

2014. november 12-én emléktábla avatással és szakmai előadásokkal emlékeztek meg a Barcsi Borókás védetté nyilvánításának 40. évfordulójáról. A résztvevők délelőtt a Borókáson keresztül az egykori Kuti őrházhoz látogattak el, útközben megtekintették a racka juhokkal kezelt gyepterületet. A megjelenteket Závoczky Szabolcs, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság igazgatója köszöntötte, majd ünnepi beszédet tartott V. Németh Zsolt Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Államtitkár és Dr. Kárpáti László erdőmérnök, ny. nemzeti park igazgató. A beszédekkel követően került sor az emléktábla leleplezésére. Az emléktábla avatás után a résztvevők a Barcs-Drávaszentesen található Dráva Kapu Bemutatóközpontban szakmai előadásokat hallgathattak meg. Az előadók Dr. Kárpáti László (erdőmérnök, ny. nemzeti park igazgató), Kökényi István, (ny. igazgató, SEFAG Barcsi Erdészet) és Závoczky Szabolcs (igazgató, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság) voltak.

1923-at írtak, amikor először hívta fel a szakközönség figyelmét a Barcs-Darány határában húzódó homok- és lápvídek természeti értékeire Boros Ádám, a magyar flóra neves kutatója. Tegnap emléktábla avatással emlékeztek meg a Barcsi Borókás védetté nyilvánításának 40. évfordulójáról. 1942-ben már védetté nyilvánításokra is sor került: a Patkó Bandi Fája elnevezésű kocsányos tölgyet, a lant alakú feketefenyőt, illetve a Rigóc-patak középső szakaszát helyezték természetvédelmi oltalom alá. 1974-ben 34 négyzetkilométer kiterjedésű területen alakult meg a Barcsi Ósborókás Tájvédelmi Körzet, mely így hazánk negyedik tájvédelmi körzete lett. 1996-ban a Duna-Dráva Nemzeti Park megalakulásakor a védett terület nemzeti parki rangot kapott. Kialakulása a múltbéli legeltetésnek köszönhető, a nyílt területeken megjelenő szűrős levelű borókabokrokat a legelő állatok rendre elkerülték. Savanyú homoktalajon kialakult mészkerülő vegetáció jellemzi, ahol a borókák között először mohák, zuzmók jelennek meg, melyet a homokpusztagyep létrejötte követ. Növényritkaságai a fekete kökörtő, a homoki kocsord és a homoki szalmagyopár. A borókás az énekesmadarak kedvelt költőhelye. A borókás lefolyástalan területein láperdők tenyésznek, melyek állományalkotó faja a mézgás éger.

A vízborítás miatt kialakult lábas égereken tőzegmoha telepeket látni. Ritka növényfaj az itt megtalálható fűzlevelű gyöngyvessző, valamint a fokozottan védett tarajos pajzsika. A szintén fokozottan védett királyharaszt egyedüli magyarországi élőhelye a Barcsi Borókás.

Projekt ötletek és együttműködés a Dráva-mentén a SEE River Projekt eredményeként

Alig zárultak le a Dráva jövőjével, a folyó és közvetlen környezete kezelési és fejlesztési lehetőségeivel foglalkozó SEE River Projekt találkozók, a résztvevők a közel egy esztendő együtt gondolkodás folytatásaként máris új kooperációs projektek kidolgozására vállalkoztak.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezdeményezésére és irányításával egy projektjavaslatokat tartalmazó akciótervet állítottak össze azokra a témákra és feladatokra, melyeket az ott élők fogalmaztak meg a SEE River Projekt során a térség fellendítése és a társadalmi-gazdasági lemaradás csökkentése érdekében.

Ez az akcióterv adhat és ad a jövőben iránymutatást a SEE River Projekt Sellyén aláírt záró megállapodásában megfogalmazott közös célok eléréséhez, számba véve azokat a lépéseket (pályázatok, tervezési folyamatok, koordináció, stratégia kialakítása, stb.), amelyek megtétele szükséges a Dráva és a Dráva menti területek értékeinek megőrzéséhez és a térség fejlesztéséhez.

Az akcióterv a Sellyei megállapodásban felsorolt főbb fejlesztési területeket (környezet- és természetvédelem, árvízvédelem, folyó rehabilitáció, tájgazdálkodás, turizmus, horgászat), a hozzájuk tartozó előirányzott tevékenységekkel együtt projekt bontásban jeleníti meg, meghatározva a lehetséges és szükséges együttműködő partnereket, a tervezett projektek időtartamát, céljait és várható eredményeit.

A szakmai és ágazati fejlesztések, szabályozások sikere érdekében kihangsúlyozták a helyi igények és vélemények figyelembe vételének, a területek közötti eltérések kezelésének, ugyanakkor a határokon átnyúló léptékben való gondolkodásnak a fontosságát.

További információ: Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Burián Alajos projektvezető, (T.: 72 506 313, burian.alajos@ddvizig.hu)

Bemutatóhelyeink év végi ünnepi nyitva tartása

Ezúton tájékoztatjuk kedves vendégeinket bemutatóhelyeink ünnepi nyitva tartásáról.

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

december 23-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint

december 24-26-ig zárva

december 27-31-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint

január 1.: zárva

január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Kölked, Fehér Gólya Múzeum

december 15-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint

december 16-január 5-ig zárva

január 6-tól a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

december 24-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint

december 25-26.: zárva

december 27-31-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint

január 1.: zárva

január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentes

december 17-ig előzetes bejelentkezéssel

december 18 - január 1-ig zárva

január 2-től előzetes bejelentkezéssel

Szársomlyó, szakvezetéses túrák

december 21-ig: hivatalos túrarend szerint
december 22-től január 1-ig nem indul túra
január 2-től a hivatalos túrarend szerint

Nagyharsányi Szoborpark

minden nap a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Pécs, Tettyei Mésztufa-barlang

december 23-ig: hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 24-26: zárva
december 27-31-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
január 1.: zárva
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Pécs, Pintér-kert Arborétum

december 17-ig: hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 18 - január 4.: zárva
január 5-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Plakátok óvodáknak, iskoláknak

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi témájú plakátcsomagokat ajánl fel óvodák és iskolák részére térítésmentesen. Intézményenként 1-1 csomag igényelhető, a készlet erejéig. A plakátcsomagok a Tettye Oktatási Központban vehetők át, előzetes időpont egyeztetést követően. Információ: rozsaa@ddnp.kwm.hu

Barangolások a Mecsekben könyv - megjelent a második kiadás

Megjelent és ismét kapható Müller Nándor Barangolások a Mecsekben című túrakönyve. Néhány képcserével frissítve, aktualizálva, zselici könyvajánlóval, és a 2015 karácsonyára várhatóan megjelenő pilisi könyvek ízelítőjével. A kötet megvásárolható a Pintér-kert Arborétumban, a Tettyei Mésztufa-barlangban és az Abaligeti-barlangban.

EMBER ÉS TERMÉSZET

Téli madáretetés

Az etetési szezon elején jó tisztázni az ilyenkor felmerülő gyakori kérdéseket. Mikor etessünk? Általában a tartós hideg beköszöntével kell az etetőket feltölteni. Az etetési időszak naptárhoz igazítva december elejétől február végéig tart. Nagyon fontos, hogy ilyenkor ne csak egyszer-egyszer, hanem folyamatosan tegyünk ki a táplálékot, hiszen az etetéssel a szokásosnál jóval több madarat vonzunk a területre. Ha a tél közepén hagyjuk magukra kis vendégeinket, és máshol nem találnak eleséget, akkor akár egy napon belül éhen pusztulnak. Különösen nagy a veszélye ennek ónos esők, havazások idején.

Mivel etessünk? A leggyakoribb a fekete napraforgó, de bármilyen olajos mag dióbél, tökmag megfelelő, hiszen ezeket a legtöbb madárfaj elfogyasztja. Kifejezetten cinegéknek készíthetünk olvasztott faggyú és különböző magok keverékéből madárkalácsot. Ez boltban is kapható cinkegolyó néven. Az állati zsiradékok, például faggyú, háj, szalonna is kedvelt étele madarainknak. A rigók, vörösbegyek, poszáták szeretik a főtt zöldséget, főtt rizst, főtt tésztát, almát. A pintyféléknek apróbb magokat: kölest, muhart, durvára őrölt kukoricadarát, ocsút adjunk. Figyeljünk arra, hogy a kihelyezett eleséget védjük az időjárástól (Legyen teteje az etetőnek).

Mit ne etessünk? Ne adjunk kenyérmorzsát, mert hamar megsavanyodik, és hasmenést okozhat. Kerüljük a

sózott vagy pirított magvakat, a sózott vagy főtt szalonnát és romlott ételmaradékokat. A madáretetésnek elsődleges célja, hogy a madarakat a táplálékban szűkös időszakon átsegítsük, de az etetón zajló élet megfigyelése is sok örömet jelent.

Gregorits János, természetvédelmi őr
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Fotópályázat: Az ezerarcú Kárpát-medence

Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark (ÓNTE) és a Magyar Földtani Védegylet Egyesület (MFV) közös fotópályázatot hirdet Az ezerarcú Kárpát-medence címmel. A fotópályázat célja: a Kárpát-medence sokoldalú természeti és kulturális értékeinek bemutatása és népszerűsítése. A fotópályázat kategóriái: Ember és környezet, Földtudományi érték, Tájképi érték.

Részletes információk: <http://opusztaszer.hu/skanzen/kunsagi-erdeshaz/fotopalyazat>

PROGRAMAJÁNLÓ

Jelvénygyűjtő túrázók évzáró találkozója

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság immár hagyományosan, ebben az évben is megtartja a jelvénygyűjtő túrák résztvevőinek évzáró találkozóját. A rendezvény időpontja 2014. december 9. (kedd), 17.00 óra, helyszíne: Pécs, Tettye tér 8., DDNPI Tettye Oktatási Központ. A programon fotóvetítéssel egybekötött visszatekintést és élménybeszámolót tartunk 2014 túráiról.

A hagyományoknak megfelelően a túrázóknak lehetőségük lesz arra, hogy bemutassák 20 legkedvesebb felvételüket, melyeket az idei jelvénygyűjtő túrákon készítettek. A vetítéshez szükséges felszerelést (laptop, projektor, diavetítő) az igazgatóság biztosít. A legtöbb jelvényt összegyűjtött túratársaink díjakat kapnak. Kérjük kedves túratársainkat, hogy részvételi szándékukat jelezzék, valamint az idén összegyűjtött jelvények számát is közöljék a szervezőkkel, 2014. december 5-ig. Jelvényeit mindenki hozza magával!

Jelentkezés: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, telefon: 30/377-3388. E-mail: komlos@ddnp.kwm.hu

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2014. decemberében

December 2.: DDNP Klub

A Mecsek madárvilága képekben Völgyi Sándor előadása

Diavetítéses előadás

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra, ingyenes program.

December 6.: Adventi kézműves program Drávaszentesen

A kézműves program a karácsonyi készülődés jegyében telik, saját készítésű ajándékok megalkotásához nyújt hasznos segítséget. A vidám, alkotó délelőttön karácsonyfadíszeket, dekorációkat készíthetnek a gyerekek.

Helyszín, időpont: Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentese, 10.00 óra. A program időtartama: 3 óra, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

December 9.: Jelvénygyűjtő túrázók évváró találkozója

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2014-ben lebonyolított jelvénygyűjtő túráinak felelevenítése diavetítéses előadás keretében, a húséges túrázók megajándékozása.

Helyszín, időpont: Pécs, Tetteye Oktatási Központ, 17.00 óra, ingyenes program.

December 13.: Karácsonyváró kézműves program a Fehér Gólya Múzeumban

A vidám, alkotó délelőtti karácsonyi készülődés jegyében telik, természetes anyagokból alkothatnak szebbnél szebb karácsonyfadíszeket, hűtőmágnest, mécsesstartót a gyermekek.

A programon való részvételhez előzetes regisztráció szükséges! Tel.: 30/846-6020

Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 10.00 óra

A program időtartama: 3 óra, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

December 15.: Kis Természetbúvárok Szakköre

A Kis Természetbúvárok Szakkörének foglalkozásain rátermett oktatók segítségével, élményt adó programokon fedezhetik fel a gyerekek az élővilág titkait. A december 15-i program témája: A Mikulás szánhúzó: ismerkedés a világ szarvasaival

Helyszín, időpont: Pécs, Tetteye Oktatási Központ, 15.00 óra

A program időtartama: 1,5 óra, a részvételi díj: 300 Ft/fő.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

[Pécs, Pintér-kert Arborétum](#)

[Pécs, Tetteyi Mésztfufa-barlang](#)

[Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum](#)

[Mohácsi Történelmi Emlékhely](#)

[Kölked, Fehér Gólya Múzeum](#)

[Boki-Duna, halászati bemutatóhely](#)

[Barcs-Drávaszentés, Dráva Kapu Bemutatóközpont](#)

[Szársomlyó](#)

[Nagyharsányi Szoborpark](#)

[Zselici Csillagoségbolt-park - Éjszakai túrák előre meghirdetett időpontokban - Éjszakai túrák igény szerint](#)

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály

7625 Pécs, Tetteye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kwm.hu, komlos@ddnp.kwm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra "Hírlevél leiratkozás" tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!